

ASSOCIACIÓ AMICS DE ST. PERE CLAVER

VERDÚ

Butlletí nº 60
Setembre 2017

Índex

- Editorial
- 40 Assemblea anual
- Mn. Ramon Roca, el Mossèn
- Activitats al Santuari
- Festa Major a les residències
- Últims vots
- Una relíquia de sant Pere Claver a la ciutat d'Osca
- Notícies sobre els avantpassats de sant Pere Claver (II)
- Programa d'actes de la Festa Major

Associació d'Amics de Sant Pre Claver

JUNTA ACTUAL

Conciliaris:

Toni Riera, s.j.
Roger Torres, s.j.
Joan Viladot, pvre.

President:

David Tous

Vicepresident:

Flavià Serret

Secretària:

Mercè Solé

Tresorera:

Imma Estadella

Vocals:

Rosa Alfonso
Anna M. Pijuan
Josep Roca
Manuel Pont

Edita: **ASSOCIACIÓ AMICS DE
SANT PERE CLAVER**
Santuari Sant Pere Claver
C/ Sant Pere Claver, 30
25340 VERDÚ

Publicació regular. 1 Número l'any.
Tiratge: 500 exemplars. Suplement de la
Companyia de Jesús. Subscripció gratuïta.
Dip. Legal: L-1354-2003

Mossèn Ramon

Editorial

IN MEMORIAM

Mossèn Ramon seu ja a la vora de Sant Pere Claver a la casa dels justos, a la casa dels sants i els benaventurats davant la presència del Pare Déu.

Com a president dels Amics de Sant Pere Claver trobo que és just i necessari dedicar l'editorial del nostre butlletí a fer memòria i homenatge de Mn. Ramon Roca.

Mossèn, des que vostè no és ja entre nosaltres dos sentiments ens omplen el cor i la ment: l'un ens pertorba i l'altre ens conforta.

Tota la comunitat verdunina, tant la social com la religiosa, se sent pertorbada per l'absència i l'enyor del convilatà i amic Mn. Ramon Roca amb qui hem compartit tants i tants anys de convivència amical i de militància de devoció claveriana.

Sentim desorientació en no saber albirar com serà el dia a dia a partir d'ara sense el seu entusiasme vital, orfes de la seva bonhomia permanent, mancats del seu mestratge sempre engrescador de com viure l'espiritual devoció a Sant Pere Claver.

Al mateix temps, la nostra fe cristiana ens omple d'esperança en estar convençuts d'haver guanyat un nou avalador allà d'alt. A partir d'ara sabem que vora Sant Pere Claver hi haurà Mn Ramon. I tots dos junts ens ajudaran a saber ser més bons amics de Sant Pere Claver, més bons cristians, mes bons verdunins, mes bones persones.

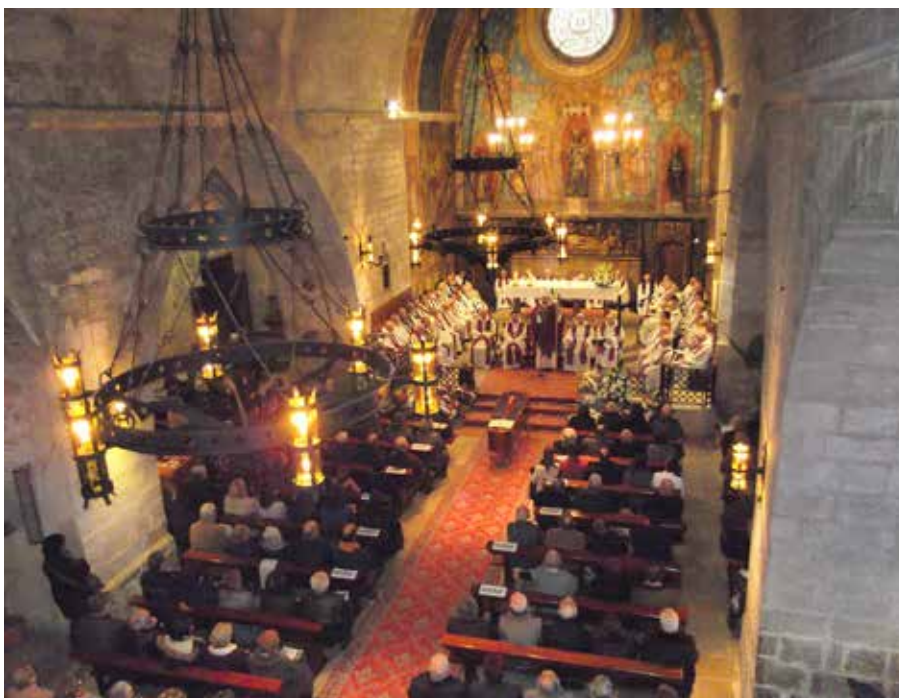
Mossèn, vetlli tot el que pugui a favor de cada un de nosaltres els Verdunins i també pel conjunt d'aquesta societat tan estrambòtica i moltes vegades tan poca solta.

Per sempre el tindrem com a model per complir correctament els nostres afanys en favor de divulgar l'obra de Pere Claver.

Fins sempre Mossèn Ramon Roca.

David Tous Moner
President Amics S. Pere Claver

P.E. Bona festa 2017 a tothom.

40a Assemblea anual de l'associació Amics de Sant Pere Claver

ASSISTENTS:

President: David Tous
 Jesuïta: P. Toni Riera
 Mossèn: Ramon Roca
 Tresorera: Imma Estadella
 Secretària: Mercè Solé
 Vocals: Josep Roca Torres, Anna M^a
 Pijuan, Rosa Alfonso, Flavià Serret,
 Manel Pont, David Tous i Imma
 Estadella.

ORDRE DEL DIA:

- Conferència/col·loqui a càrrec de: Conchita, Coordinadora de EMAUS de Granyena de Segarra.
- Lectura i aprovació de l'Acta de l'Assemblea anterior.
- Estat de Comptes
- Resum activitats de l'any
- Precs i Preguntes / Altres.

1. El President Sr. David Tous, dona la benvinguda a tots els assistents a la 40a Assamblea dels Amics de Sant Pere Claver. Aquest any, es començarà per la Conferència ja que per motius familiars els conferenciants han de marxar aviat. Dona doncs, la paraula a la Sra. Conchi, coordinadora de EMAUS.

Primer que tot, la Conchi ens fa cinc cèntims de què és EMAUS. Es tracta d'un projecte de convivència per a persones sense recursos. És un projecte de desenvolupament rural, en aquest cas, la casa està ubicada al terme de Granyena de Segarra. La seva tasca consisteix en donar acollida a aquest col·lectiu. La casa els ofereix, a part de sostre i aliment, poder convida i treballar dins el mateix projecte.

Els participants i junta de l'Assemblea, troben molt interessant el projecte, una tasca molt a prop de la nostra comarca i molt desconeguda. També s'interessen per com es finança per poder-la dur a terme. La Conchi ens explica que el Bisbat de Solsona els va facilitar la casa amb una mica de terreny per poder cultivar els aliments dels quals viuen tota la comunitat.

El David agraeix, per acabar, la experiència que ens ha portat a casa nostra, la Coordinadora del projecte EMAUS, la Sra. Conchi. Per agrair-li, se li dona un regal típic de Verdú.

2. Lectura i aprovació de l'Acta de l'Assemblea anterior.

Es llegeix l'Acta de l'Assemblea que va tenir lloc el dia 19 de desembre de 2015 i queda aprovada.

3. Estat de Comptes

La Tresorera, la Sra. Imma Estadella, explica el balanç de comptes

(ingressos i despeses) del 2016. Queden aprovats.

4. Resum activitats de l'any

- Dia 27 d'abril: Ofrenes de flors a la Mare de Déu de Montserrat.

- 26 de Juny: Aniversari bateig de Sant Pere Claver, on es dona confits a tots els nens i nenes

- Rebuda dels nens i nenes que han fet la comunió,

- 9 de Setembre: la Festa Major en honor a Sant Pere Claver.

- El pare Roger Torres, elegix el nostre Santuari per tal que l'ordenessin dels últims vots de Jesuïta, acompanyat de la seva família, un bon nombre d'amics del pare Roger i de l'escola on treballa i també, acompanyat d'alguns membres de la Junta.

En aquest punt, però, volem remarcar que el moviment de persones que visiten i s'allotgen al refugi fa que

també hi hagi tasques dins el mateix Santuari, doncs molts pelegrins han improvisat misses o pregàries.

5. Precs i Preguntes / Altres:

- El pare Riera excusa al pare Roger Torres de la seva absència a la reunió degut a compromisos.

- A l'acta anterior, el Sr. Flavià Serret, ens recorda si es va fer el donatiu pendent a l'Associació Arrels. La tesorera ens diu que encara no està feta efectiva. El President trucarà al pare Suñol per informà'l del donatiu de 1.000€, pròximament.

- El pare Riera diu que, tant al Refugi com al Santuari, hi ha fetes dues Assegurances. En donarà una de baixa per tal que quedi tot assegurat amb una de sola.

- La Sra. Anna M. Pijuan, vocal de la Junta, demana de poder fer tríptics en francès.

- El Sr. Flavià Serret, vocal de la Junta, pregunta si el balanç de pelegrins al Refugi es manté o augmenta de l'any anterior. El pare Riera ens explica que segueix amb un bon nombre com anys anteriors, però que són més els pelegrins de fora d'Espanya i menys catalans.

La Sra. Paquita Guiu comenta que molta gent d'aquí ve de passada, sense fer nit al refugi, només volen visitar el Santuari i ficar el segell.

- El Sr. Manel Pont, vocal de la Junta, vol donar un record als que ens han deixat aquest 2016, persones que han estat amics de Sant Pere Claver i havien format part de la junta anys enrere. Aquest són: Antonio Sanfeliu, Flavià Pont i Francisco Huguet.

- La Sra. Anna M. Pijuan ens informa que l'Agenda Latino Americana, a

poden trobar a la copisteria Maite de Tàrraga a 8 o 10€.

- El Sr. Manel Pont ens mostra unes samarretes que mossèn Fígols va fer estampar amb la imatge de Sant Pere Claver. Són del Brasil i ho va enviar al mossèn Ramon. Només n'hi ha quatre i les podrien portar els Pendonistes de la Professor. També ens informa que a l'església de St. Antoni de Cervera, van ficar una imatge del nostre Sant.

- Referent al quadre de Sant Pere Claver, que la passada acta s'explicava que va ser cedit per la família Vidal i Barraquer de Cambrils, la Sra. Mª Teresa Boleda vol que quedi amb acta que la Sra. Mercè Boleda el va descobrir i gràcies a això, avui el tenim.

Mercè Solé Rialp
Secretària

Verdú, 19 de Novembre de 2016

Mossèn Ramón Roca

el Mossèn

(Resum de l'elegia que Joan Ll. Tous va llegir el dia del funeral)

Tots el verdunins actuals, bé ho siguin de naixement, bé ho siguin d'arrelament, hem tingut la immensa sort d'haver sigut coetanis i compartit la quasi totalitat de les nostres trajectòries vitals amb vostè, mossèn Ramon Roca, el mossèn, el rector.

Em dirigeixo directament a vostè mossèn, doncs, si ens hem de creure allò que vostè tantes vegades ens ha predicat, i m'ho vull creure, de que la mort no és més que un pas a una vida més plena i justa, vostè ara m'està sentint (llegint) amb la seva bonhomia i sàvia paciència que sempre ha mostrat.

Mossèn, vostè ha estat paradigma exemplar de capellà de poble. Potser millor dir de capella d'un poble. O potser encara seria més adient: el capella del poble.

Mossèn Ramon Roca ha estat el capella de Verdú, el capellà de la gent de Verdú.

Vostè ha sabut ser el pastor amable i acollidor de TOTA la GENT de Verdú. Dels parroquians fidels, i també dels tebis, i dels expectants, dels indiferents, i dels convilatans que no...

Vostè ara em tallaria i m'exhortaria a "deixa-ho Joan, no classifiquis, tothom té les seves raons per ser com és, mira Sant Pere Claver, al matí missa pels fidels i la resta del dia pels desvalguts i maltractats".

D'acord mossèn, però la raó la tinc, si més no doni un cop d'ull als que per aquí han vingut a retre-li homenatge, d'estimació i reconeixement al llarg d'aquests tres dies de dol.

En aquests tres dies he vist, ha vist, l'anar i venir de centenars d'aquells nens i nenes ara ja pares i mares, molts ja avis i àvies, i també dels fills i nets. Vostè els va batejar, vostè els va ensenyar el catecisme, els va amonestar de nuvis, i acompanyar

a la confirmació de fe. Els va acompanyar en jocs i esbarjo, els va aixoplugar i acomboiar en moments de pregària i debat. Vostè amb tossuderia bíblica els va assajar i dirigir en els cants d'esperança i joia de les caramelles. Amb ells va compartir torronades de la nit de Nadal, el foc nou, processons i viacrucis i tants i tants moments de pregària i reflexió.

Vostè mossèn, era un educador més de la nostra escola. Més enllà del catequista, era el col·laborador sempre disposat a ajudar en la complexa tasca d'educar la quitxalla en la civilitat i la espiritualitat.

Molts sempre recordarem amb agraïment els seus sermons (les homilies dominicals) carregats de crides a la justícia social i a la concòrdia ciutadana.

Gràcies mossèn per la qualitat del seus articles escrits sempre d'acurada i elegant literatura i sòlida argumentació. Les seves aportacions bibliogràfiques enriquiran per sempre el patrimoni de Verdú.

Gràcies per la permanent lliçó d'humilitat mostrada en tots i cada un dels seus actes com a sacerdot i com a ciutadà compromès.

Mossèn, no ens abandoni del tot, a reveure si a Déu plau.

Joan Lluis Tous i Àlvarez

Verdú 23 Febrer 2017

Activitats al Santuari

27 abril. Festa de la Verge de Montserrat, amb ofrena de flors a la Verge

16 de juny. Un bon grup de persones de diferents llocs (sense sostre) van assistir a una Eucaristia presidida pel Sr. Bisbe, Xavier Novell, i fent un dinar de germanor a la sala de Mn. Breu. Va donar bo de veure la seva participació en pregàries i cants molt animats.

24 de Juny. Celebració de la Primera Comunió al Santuari. La reberen: Clàudia Albareda, Arnau Alfonso, Núria Blanch, Chiara Canizaro, Xènia Font i Eva Serret .

25 juny. Visita de un bon grup de filipins els quals tenien una gran devoció a St. Pere Claver

26 de juny. Celebració del 437è aniversari del Bateig de Sant Pere Claver

Festa major a les Residències i Parròquia

Un record per **Mn. Ramón Roca i Pujol**. Aquestes són les últimes fotos de les celebracions de de la festa major. Aquests dies, especialment el tindrem molt present a les nostres ments, ja que ell, aquestes festes les vivia i les feia viure amb una gran intensitat i estimació al nostre Sant.

4 setembre: Residència Mare Marcelina. **8 setembre:** Residència St. Pere Claver

9 setembre. Parròquia i cor homes

Últims vots

La Companyia de Jesús es va aplegar al Santuari de Sant Pere Claver el 17 de setembre del 2016 per celebrar la professió dels meus darrers vots com a jesuïta. Tota una festa de la família jesuïta a Catalunya i Lleida i dels verdunins i amics de sant Pere Claver.

Els últims vots com a religiós jesuïta venen després d'uns anys llargs de formació i treball dins l'ordre, en concret, en el meu cas, després de 18 anys de pronunciar els meus primers vots. I vam triar Verdú per celebrar-ho. En primer lloc per la devoció a sant Pere Claver, el jesuïta català sant que m'ha inspirat la meua manera d'entendre el ser religiós: una persona senzilla, austera i compromesa des de l'Evangeli a estar al costat dels qui no escull tenir al seu costat. Un sant que des de les seves arrels catalanes es sent cridat i lliure a viure de forma universal aquest amor fet servei. I Verdú també m'ha anat acompanyant el meu itinerari personal, quan ja des d'abans d'entrar a la Companyia veníem a fer recessos fins ara, que des del meu nou destí a Lleida m'he retro-

bat amb el Santuari i l'Associació Amics de Sant Pere Claver.

Tota la celebració va ser viscuda amb molta alegria, presidida pel P. Llorenç Puig (delegats dels jesuïtes a Catalunya) i concelebrada per un grup nombrós companys vinguts de diferents llocs. Els cants van ser acompanyats pels joves monitors del centre d'esplai Sant Ignasi i a la festa no hi van faltar els familiars i els amics de sant Pere Claver. En acabar, vam compartir una bona copa de cava davant les boniques vistes del castell de Verdú.

Acabo aquestes quatre ratlles agraint a tots les mostres d'afecte rebudes i subratllant que n'és de bonic sentir-se estimat i poder estimar com a jesuïta la gent que el bon Déu ens va posant pel camí de la vida. Moltes gràcies, Verdú!

Roger Torres i Aguiló

Una relíquia de sant Pere Claver a la ciutat d'Osca

Josep M. Salisi i Clos

Uns anys endarrere, de pas per Osca, per casualitat vaig entrar de visita turística a un dels cèntrics temples de la ciutat, va ser destacada la meua sorpresa en veure que en un altar lateral s'hi mostrava una imatge de sant Pere Claver, i a la vegada, s'hi conservava una petitíssima relíquia del sant. El passat mes de maig, de pas també per la mateixa ciutat, vaig buscar el temple on es guardava la relíquia per tal de fer-li unes fotografies, i vet aquí que no va ser gens difícil de trobar-lo.

Es tracta de l'església de San Vicente màrtir o San Vicente el Real, un temple de la Companyia de Jesús dedicat a aquest sant, natural d'Osca –nascut, segons la tradició, en el mateix indret on es troba l'església– i martiritzat a València prop de l'any 304.

Fig.1.

Fig.2.

És un bonic temple –l'exterior potser no tant, depèn dels gustos...– construït cap a finals del segle XVIII i de transició entre el barroc tardà i el neoclassicisme. Dins l'església, al lateral esquerre s'hi troba un petit altaret on en ressalta la imatge de sant Pere Claver (fig.1). Sota l'altar, i darrera un vidre protector, s'hi mostra una variada lipsanoteca, i entre diversos reliquiariis i capsetes plenes d'ossets, se'n troba un de petit (fig.2) que conté la minúscula relíquia del sant verduní (fig.3).

No deixa de sorprendre que en aquesta ciutat aragonesa s'hi trobi un trosset d'os del fill més important que ha tingut la vila de Verdú. Desconec com hi

deuria fer cap, òbviament hauria arribat des de Cartagena d'Índies per mitjà d'algun membre de la Companyia; i si consta com a sant, hauria estat traslladat posteriorment a la data de la seva canonització, el 1888.

En definitiva, una agradable sorpresa. Si algun dia passeu per Osca, no deixeu de visitar l'església de San Vicente i buscar la petita relíquia, no és fàcil trobar-la, però quan ho haureu fet us alegrareu de sentir un trosset de Verdú ben a prop vostre.

Fig.3.

Notícies sobre els avantpassats de sant Pere Claver (II)

Mn. Xavier Pont

Fa un parell d'anys vàrem poder donar a conèixer un bon grapat d'avantpassats de sant Pere Claver, que, 'amagats' de segles ençà en l'arxiu parroquial, començaven a treure el nas... ara, i havent ja consultat tota la part pertinent de l'arxiu –aprofito per agrair a Mn. Roca, al Cel sigui, la seva disponibilitat– podem ja aportar una genealogia més complerta, i sobre tot, esbrinar una qüestió encara pendent: com va arribar aquesta família a Verdú.

Han aparegut més de 500 documents referents als Claver, anteriors al sant (1580);¹ la gran majoria són documents notariaus, de compravendes, préstecs, deutes, etc; entre ells també hi ha bastants capítols matrimonials i testaments, que són les fonts que millor permeten reconstruir una genealogia. Malgrat tenir-los localitzats encara s'han de posar en ordre i comparar-los, pel que de moment donarem poques conclusions: més endavant esperem poder explicar una mica la història de la família Claver a Verdú, i fer-nos idea de com fou el bressol en què es va criar el futur sant.

Respecte als orígens a Verdú de la família Claver hi ha hagut una gran confusió històrica, com és conegut, però que no s'ha pogut resoldre precisament per no tenir a l'abast els documents necessaris: a hores d'ara podem dir que la cosa ja resta definitivament clara. Fem un breu resum de l'estat de la qüestió.

El primer biògraf del futur sant Pere Claver va donar aquesta notícia dels seus orígens familiars: "*Nació el Padre Pedro Claver en la Villa de Verdu, del Obispado de Solsona, en el Principado de Cataluña, en el año de mil y quinientos y ochenta y cinco.*

*Su padre se llamó Pedro Claver, y su madre Ana de Sobocano, de noble sangre, por ser este apellido de Claver de los mas ilustres de Cataluña, incorporado oy en la Casa de los Esclarecidos Condes de Benavente, por aver casado con los Requesenes, y Claveres, y unidos estos Mayorazgos con el suyo; y aunque fueron de sangre tan ilustre, y de los primeros en estimación de su Pueblo, fueron mas esclarecidos por su virtud, porque eran temerosos de Dios, dados a su culto, y veneracion, caritativos, y limosneros, y exemplo de piedad a los demas, y como tales criaron a su hijo en el temor del Señor".*² D'on va treure totes aquestes relacions nobiliàries l'autor? No dona cap referència, i fins hi tot erra en la data de naixement en 5 anys! (i quan Solsona encara no era bisbat...). El més provable és que consultés els arxius de la Companyia, o, com a molt, demanés per correu informacions al vicari perpetuu de Verdú: com que a la partida de naixement no posa el cognom de la mare, i, ja passat gairebé un segle, no era potser fàcil trobar altra documentació, l'autor de la biografia es deuria sentir 'autoritzat' a 'completar-la', lo que es desprèn del topanegíric del text que hem citat; probablement a concloure les seves idees recorrent a algun repertori nobiliari.³

Per altra banda una revista ens informa⁴ –el 1912, però segurament recorrent a les mateixes fonts que l'anterior autor–, de que Valentín Claver, militar d'Osca, la família del qual pertanyia a la baixa noblesa aragonesa, va casar-se a Verdú, i el seu fill gran, Pere, ho feu amb Anna Sobocano, sent els pares del sant i de sa germana Anna; el cognom es perdria aquí per manca de línia

masculina; Anna va casar-se amb el duc de Requesens, conegut noble català. No nego que aquests matrimonis existissin –encara que és cosa ben dubtosa...–, però el que és clar és que no tenen res a veure amb Verdú, on aquest Valentí i el cognom Sobocano no apareixen en cap dels documents de l'arxiu (i mireu que són molts...).

Totes les referències posteriors als orígens del sant prenen d'una manera o altra aquestes informacions. Fins hi tot la Wikipèdia, que ja omet els orígens nobiliaris de Pere Claver i consigna que per tradició oral es diu que el seu segon cognom és Corberó, manté Sobocano com l'oficial.

Crec que no cal ja insistir més al voltant d'aquestes fonts espúries: les recerques del P. Lluís Fiter, dutes a terme a l'arxiu de Verdú el 1886, deixen clar que la mare era Anna Corberó, i a ambdós pares no se'ls coneixien parents de fora de Verdú; el mateix estableixen les anotacions de Mn. Ramon Berenguer de finals del XIX, però el fet de que no arribessin a publicar res, o no transcendís, ha mantingut com a certa la història damunt escrita. La genealogia provisional que vàrem publicar fa dos anys fou un primer pas en donar a conèixer, amb els documents identificats recentment, els avantpassats autèntics del sant.

Per altra banda, com és sabut, Mn. Berenguer va apuntar que els Claver venien d'Arbeca i Belianes,⁵ però hem de dir ara que cap dels documents trobats en fan cap referència clara... En un manuscrit seu conservat a l'Arxiu Històric Comarcal de Cervera,⁶ on, entre moltes altres coses, va anotar diverses dades sobre els Claver, val a dir que asse-

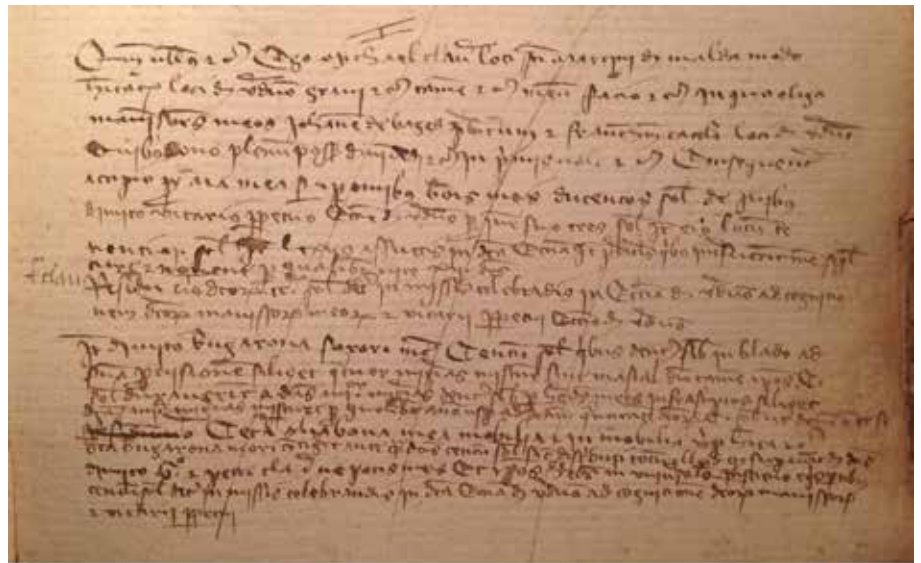
nyala importants referències sobre els avis i pares del sant,⁷ però sobre els avantpassats més antics sols esmenta 4 o 5 documents que, a més, no permeten establir cap parentiu, ni afermar amb cap certesa els orígens a Verdú del cognom.

Com pot ser que no ensopegués Mn. Berenguer amb més dades sobre els Claver, entre els dits més de 500 documents existents anteriors a 1580? Penso que ell més aviat buscava material per fer la història de Verdú, i va deixar de banda una revisió més a fons dels llibres notariais, els quals potser pensaria que li donarien informacions poc rellevants pels seus objectius. També és possible que conegués més documentació de la que parla, però no aconseguís relacionar genealògicament els diversos noms, i que amb això no pogués, o no volgués, contradir la biografia oficial. El Pare Roca, quan elaborà l'arbre genealògic que hi ha a la casa-santuari, es basaria en aquestes poques dades recollides per Mn. Berenguer, sense recórrer a la consulta de l'arxiu vell, i vet aquí perquè no n'hem sabut res d'aquests Claver...

Sigui com sigui, anem a presentar breument què em trobat. El primer Claver que apareix per Verdú és Guillem, un notari de Lleida, que coneixem perquè contracta vers el 1320 una minyona, Violant Tauler, per un any.⁸ Segurament deuria vindre a treballar per la cúria del batlle. Passat l'any paga a la minyona, 40 sous, i ja no en sabem res més. Però en donem notícia perquè, com es veurà, potser sí que era parent dels nostres Claver.

Entre els anys 1342-1360 trobem uns altres Claver de Sant Martí de Maldà que, junt amb gent de Verdú, fan escriptures aquí, sobretot referents a deutes amb jueus.⁹

Finalment ha aparegut un testament que ens dona la clau que buscàvem; el traduïm en part (vegeu en la foto adjunta): "Jo, Miquel Claver, del lloc de Sant Martí de Maldà, però habitant

al lloc de Verdú [... faig el meu testament...] prenc per la meva ànima 200 sous [... per] les deixes acostumades en dita església [de Verdú] [...] Deixo a Bengarona, germana meva, 100 sous, els quals se'ls doni en blat, per a provisió seva [...] Tots els altres béns meus mobles i immobles els deixo a Guillem i Pere Claver, nebots meus [...] a parts iguals".¹⁰

És precisament a partir d'aquest any 1379 que ja trobem ambdós germans, especialment el primer, actuant a Verdú, fent compravendes, com a membres de la universitat, jurats, etc. Guillem ja estava casat amb Guimoneta, i Pere es casa el 1384 amb una verdunina, Maria Salat.¹¹ Es veu doncs que van instal·lar-se aquell any a Verdú, arribant com a grup familiar.

Fins a començaments del XV segueix en tenint relacions amb els Claver de Sant Martí, i, cosa curiosa, també s'entén que, tots ells, estan vinculats amb uns Claver de Lleida, notaris i advocats que també actuen a Verdú, però això encara no ho hem desentrellat del tot. També apareixen per la vilades d'aleshores altres Claver, de Preixana i de Belianes, però no consta, més enllà de la proximitat geogràfica, que hi hagués cap parentiu amb els nostres.

En tot cas podem dir ben bé que aquesta va ser la manera en que van arribar a Verdú els avantpassats dels Claver, el llunyà 1379. Pere i Maria tingueren, entre altres fills, a Guillem, que seria rebesabi del sant. Més endavant esperem oferir la seva genealogia ja definitiva.

1.- No hi ha que descartar que encara apareguin –com ja ens ho hem trobat sovint– nous documents traspaperats en algun lligall no revisat.

2.- P. Alonso de Andrade. *Varones ilustres en santidad, letras y zelo por la almas, de la Compañia de Jesús*. Ed. Joseph Fernandez de Buendia, Madrid 1667. Tomo VI, p 498.

3.- A Wikipèdia trobem que Estefania de Requesens formà part del cercle de seguidors d'Ignasi de Loiola durant l'estada d'aquest a Barcelona (1524-1526); potser el biògraf va voler establir algun vincle amb el fundador de la Companyia...

4.- "Linajes de Aragon", tomo III, nº 8, 15-IV-1912, p 123ss.

5.- Vegeu la seva nota manuscrita al principi de l'antic llibre de baptismes, APV 299, p 2.

6.- Berenguer, Mn. Ramon. *Llibre de notícies de la parròquia de Verdú*. 1889. Sign: Verdú, 2.

7.- Cosa de gran valor ara mateix, doncs la documentació que esmenta no la tenim en l'arxiu (o hi és traspaperada, i encara no ha aparegut).

8.- APV 162.5, sf (es troba al principi del lligall).

9.- APV 80.1 p 30; 77.1 p 11; 82.3 p 61i 84; 90.3, p 25s.

10.- 16-VIII-1379, 101.4, p 5.

11.- APV 102.1, p 30.

Programa d'actes de la Festa Major

Dies 4, 5, 6 i 7 Preparació de la diada del Sant

— A les 20.00 h. Eucaristia participada al Santuari

DIVENDRES, DIA 8

— Al migdia, **VOLTEIG DE CAMPANES**

— A les 20.30 h. **CELEBRACIÓ EUCARISTIA** i tot seguit, TRADICIONAL I SOLEMNE

PROCESSÓ DE LES TORXES

amb el següent recorregut: *Santuari, Tomàs Pellisó, Plaça, Bisbe Comellas i Església Parroquial*

Al vestíbul del Santuari, es vendran els típics fanalets.

PRIOR: DR. JOSEP ROVIRA I SALLEN i família

Si alguna família està interessada en ser Priors, de cara al proper any, ha de fer la petició al President Sr. David Tous, abans del 31 de juliol 2018.

DISSABTE, DIA 9

FESTIVITAT DE SANT PERE CLAVER

— A les 11.00 h. a la Parròquia de Santa Maria

SOLEMNE OFICI CONCELEBRAT

Presidirà l'eucaristia el *P. Alexis Bueno s.j.*, Delegat del Provincial dels Jesuïtes per la Missió de Lleida.

Concelebrada: amb P. Jesuïtes i Sacerdots del Bisbat

Interpretació de la Missa a càrrec del Cor d'Homes i Joves de la Parròquia.

Finalitzada la Missa, retorn i Veneració de la Relíquia al Santuari.

DIUMENGE, DIA 10

— A les 11.00 h. Missa en recordança dels difunts de la vila, a l'Església Parroquial.

FESTA MAJOR RESIDÈNCIES D'AVIS

— Mare Marcel·lina: dimecres dia 6 de setembre a les 10.30 h del matí.

— Sant Pere Claver: dijous dia 7 de setembre a les 11.30 h del matí.

Eucaristia participada i Veneració de la Relíquia.

**ES PREGA ENGALANAR I POSAR LLUMS ALS BALCONS
PELS CARRERS ON PASSI LA PROCESSÓ DE LES TORXES**